

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/40/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015201114
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5015201114.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu L. X., nar. XY, bytom T., právne zastúpeného Mgr. Marekom Tauberom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2015/9129 zo dňa 06. októbra 2015, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/175/2015-25 zo dňa 16. marca 2016 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/175/2015-25 zo dňa 16. marca 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č. k. 21S/175/2015-25 zo dňa 16.03.2016 Krajský súd v Žiline zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2015/9129 zo dňa 06.10.2015. Rozhodnutím č. LM1/OPP_ĎZP/SOC/2015/11706 zo dňa 14.08.2015 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš ako prvostupňový správny orgán zastavil žalobcovi výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, ktorý poberá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „peňažného príspevku“). Žalobou napadnutým rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2015/9129 zo dňa 06.10.2015 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

V odôvodnení rozhodnutia o zastavení konania krajský súd uviedol, že v predmetnej veci prvostupňový správny orgán vyzval listom zo dňa 29.07.2015 žalobcu na osvedčenie skutočností rozhodujúcich na poskytovanie peňažného príspevku - na doloženie dokladov o príjme manželky za rok 2014. Vo výzve špecifikoval potrebné doklady a poučil žalobcu o následkoch jej nesplnenia. Na túto výzvu žalobca reagoval listom zo dňa 06.08.2015, v ktorom predostrel svoje argumenty, pre ktoré nie je povinný predkladať požadované doklady. Následne vydal prvostupňový správny orgán rozhodnutie o zastavení výplaty peňažného príspevku č. LM1/OPP_ĎZP/SOC/2015/11706 zo dňa 14.08.2015, z ktorého

vyplýva, že žalobca má možnosť v lehote jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia dodatočne predložiť požadované doklady, inak žalovaný príspevok odníme. Na odvolanie žalobcu bolo prvostupňové rozhodnutie potvrdené napadnutým rozhodnutím žalovaného. Keďže podľa názoru krajského súdu išlo o rozhodnutie predbežnej povahy, kým správny orgán definitívne rozhodne o obnovení výplaty opakovaného peňažného príspevku alebo rozhodne o odňatí tohto príspevku, je toto rozhodnutie vylúčené zo súdneho prieskumu. Uviedol, že súdny prieskum zákonnosti aktov správnych orgánov, ktoré nezasahujú do právneho postavenia jednotlivca (§ 244 ods. 3 O.s.p.) vrátane tých, ktoré sú uvedené v § 248 O.s.p., je vylúčený. Toto pravidlo má dve základné výnimky, lebo zo súdneho prieskumu nie sú vylúčené ani rozhodnutia s charakterom podľa § 248 O.s.p., ak spĺňajú podmienku uvedenú v čl. 46 ods. 2 Ústavy a nie je ani vylúčený prieskum zákonnosti tzv. nepriamych rozhodnutí v režime ustanovenia § 245 ods. 1 O.s.p. Článok 46 ods. 2 posledná veta Ústavy SR modifikoval hranice súdneho prieskumu správnych rozhodnutí v prospech všetkých adresátov, u ktorých tieto rozhodnutia zasahujú, alebo sa aspoň dotýkajú ich základných práv a slobôd. V preskúvanom prípade však krajský súd nezistil, akým spôsobom by mohlo napadnuté rozhodnutie predbežnej povahy ovplyvňovať alebo inak sa týkať základných práv a slobôd žalobcu.

Rozhodnutie krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním, v ktorom uviedol, že rozhodnutie v žiadnom prípade nie je predbežnej povahy, pretože žalovaný svojim rozhodnutím menil oprávnenia a povinnosti žalobcu, ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Prvostupňový súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 248 O.s.p. na predmetné rozhodnutie, keďže samotné zastavenie výplaty peňažného príspevku nie je ani predbežnej povahy, ani procesným rozhodnutím týkajúcim sa vedenia konania (vychádzalo z hmotnoprávných podmienok zákona č. 447/2008 Z.z.), čo potvrdili aj rozhodnutia iných súdov v obdobných situáciách.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 45 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. výplata opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu sa zastaví, ak fyzická osoba, ktorej sa vypláca peňažný príspevok na kompenzáciu, nevyhovie výzve príslušného orgánu v určenej lehote osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo na jeho výšku a táto fyzická osoba bola na tento dôsledok v písomnej výzve upozornená.

Podľa § 45 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. príslušný orgán rozhodne o obnovení výplaty opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba preukázala, že zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata peňažného príspevku na kompenzáciu podľa odsekov 4 a 5 zastavená. Ak fyzická osoba nevyhoví výzve podľa odsekov 4 a 5 do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu, príslušný orgán rozhodne o odňatí tohto príspevku. Lehota jedného roka začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o zastavení výplaty nadobudlo právoplatnosť.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný napadnutým rozhodnutím nerozhodol o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu, ale o zastavení jeho výplaty. K odňatiu príspevku dochádza až po uplynutí jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty, a to vtedy, ak poberateľ príspevku ani v jednoročnej lehote nevyhoví výzve správneho orgánu. Po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty teda plynie jednoročná lehota, v ktorej má poberateľ možnosť rozhodujúce skutočnosti osvedčiť.

Ak tak urobí, príslušný orgán rozhodne o obnovení výplaty peňažného príspevku, a naopak ak výzve nevyhoví, až vtedy vydá správny orgán rozhodnutie o odňatí príspevku.

Odvolací súd sa nestotožnil s vyhodnotením negatívneho dôsledku na právne postavenie jednotlivca. Podľa názoru odvolacieho súdu je napadnuté rozhodnutie rozhodnutím, ktoré sa dotýka základných práv a slobôd žalobcu, a teda môže negatívne ovplyvniť jeho právne postavenie. Aj keď žalobca dodatočne predloží doklady vyžadované správnym orgánom, správny orgán síce rozhodne o obnovení výplaty opakovaného peňažného príspevku, avšak žalobcovi nevyplatí späťne príspevok za obdobie, v ktorom bola výplata príspevku pozastavená. Rozhodnutie o zastavení výplaty peňažného príspevku je preto potrebné preskúmať najmä z hľadiska, či bola požiadavka správneho orgánu na predloženie konkrétnych orgánov oprávnená alebo nie, a teda či je napadnuté rozhodnutie výsledkom zákonného postupu.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/175/2015-25 zo 16.03.2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V novom rozhodnutí krajský súd znova rozhodne aj o trovách konania vrátane konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.